

Унија средњошколаца Србије по питању учешћа ученика у раду Школског одбора

Овај документ представља став Уније средњошколаца Србије по питању учешћа ученика у раду Школског одбора и доношењу одлука које се њих тичу унутар истог. Став је формиран на основу мишљења која су средњошколци изнели приликом одржавања 7 округлих столова одржаних у: Новом Саду, Краљеву, Новом Пазару, Нишу, Смедереву, Суботици и Београду. Тим Уније средњошколаца Србије је током одржавања округлих столова разговарао са средњошколцима из наведених, али и осталих места на тему учешћа ученика у процесу доношења одлука које се њих тичу.

Школски одбор је орган управљања унутар школе и представља најважнији орган у процесу доношења одлука у школи. Чини га девет чланова – три представника колектива (запослених), три представника Савета родитеља и три представника локалне самоуправе. Његов проширени састав броји и два представника Ученичког парламента и једног представника синдиката, који немају право одлучивања.

По поменутом закону, представници Ученичког парламента имају право присуства и излагања мишљења на седницама Школског одбора, али не и право гласа.

Унија средњошколаца Србије се дуги низ година бави проблемом учешћа средњошколаца у Школском одбору. Пројектом „Права на сунце“ Унија средњошколаца Србије се 2006. године кампањом и заговарањем изборила за право присуства, излагања и гласања ученика на седницама Школског одбора. Иако су два ученика имала само један глас, ми га сматрамо значајним, јер смо њиме били препознати као пуноправни доносиоци одлука које се управо нас тичу. Године 2014. изгласане су измене у закону и од тада ученици више немају право гласа у Школском одбору. Министарство просвете, науке и технолошког развоја најавило је нове измене у закону, по којима се у делу који се односи на Школски одбор ученици уопште не укључују, односно након усвајања тих измена, ученици не би имали чак ни право присуствовања нити излагања мишљења.

Ми, Унија средњошколаца Србије, као призната средњошколска организација која представља ставове ученика широм Републике, сматрамо најављене измене веома неправеднима. Верујемо да је школа ту за нас, за наше образовање и напредовање, да треба да одговара нашим потребама и да те потребе нико не препознаје боље од нас самих. Ми не желимо да други одлучују за нас, ми желимо да будемо ти са којима ће се о одлукама и променама расправљати и договарати, а онда и нове одлуке доносити.

Наша идеја јесте да представници ученика у Школском одбору буду пунолетни ученици са правом гласа. Многи ће рећи да ученици нису квалификовани за такву улогу у школи, међутим ми истичемо чињеницу да држава и њени закони све пунолетне грађане препознају као битне актере при доношењу одлука на изборима и референдумима. Могућност гласања у Школском одбору треба да имају особе које испуњавају све услове које је Република Србија прописала за гласање на републичком нивоу. Стога ученици могу сносити одговорност гласања на питања избора директора школе, годишњег плана рада, развојног плана, као и свих других питања дефинисаних чланом 57 Закона о основама система образовања и васпитања.

Унија средњошколаца Србије снажно верује да ученици треба да буду препознати као значајни доносиоци одлука, да њихова мишљења треба да се саслушају и озбиљно размотре и да треба да имају право да својим гласом дају допринос доношењу одлука.

Ми смо се уверили да су средњошколци у Србији одговорни, свесни и способни да учествују у уређивању свог школског живота и желимо да и други препознају те особине.